Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA HENRIKA SAUGMANDSGORA ĒES
[*HENRIK SAUGMANDSGAARD ØE*] SECINĀJUMI,
sniegti 2017. gada 12. janvārī[1]

Lieta C-620/15

A-Rosa Flussschiff GmbH
pret
***Union de recouvrement des cotisations de sécurité sociale et d'allocations familiales (Urssaf) d'Alsace*, kas ir *Urssaf du Bas-Rhin* tiesību pārņēmēja,**
Sozialversicherungsanstalt des Kantons Graubünden

(Cour de cassation (Francija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Regula (EEK) Nr. 1408/71 — Sociālais nodrošinājums — Piemērojamo tiesību aktu noteikšana — 14. panta 2. punkta a) apakšpunkta i) daļa — Personas, kas pieder pie kuģa apkalpes personāla uzņēmumā, kurš veic starptautiskus pasažieru pārvadājumus — Filiāle Šveicē — Regula (EEK) Nr. 574/72 — 12.a panta 1.a punkts — Apliecība E 101 — Saistoša iedarbība

I – Ievads

1. Tiesa vairākkārt ir konstatējusi, ka apliecība E 101[2], ko izdevusi dalībvalsts kompetentā iestāde[3] un ar kuru tiek apliecināta darba ņēmēja, kas pārvietojas Eiropas Savienībā, dalība šīs dalībvalsts sociālā nodrošinājuma sistēmā, ir saistoša gan uzņemošās dalībvalsts kompetentajai iestādei, gan tiesām, tādējādi uz darba ņēmēju nevar tikt attiecināta šīs pēdējās minētās dalībvalsts sociālā nodrošinājuma sistēma[4].

2. Šajā lietā *Cour de cassation* [Kasācijas tiesas] (Francija) plēnums būtībā jautā Tiesai par šīs judikatūras piemērojamību situācijās, kad uzņemošās dalībvalsts kompetentā iestāde vai tiesas ir konstatējušas, ka apliecības E 101 izdošanas nosacījumi acīmredzami nav tikuši izpildīti[5].

1 — Oriģinālvaloda – franču.

2 — Apliecība E 101, kuras nosaukums ir "Paziņojums par piemērojamiem tiesību aktiem" atbilst Migrējošo darba ņēmēju sociālā nodrošinājuma administratīvās komisijas, kas minēta Regulas Nr. 1408/71 IV sadaļā, izstrādātajai paraugveidlapai. Skat. 2005. gada 17. marta Lēmumu Nr. 202 par paraugveidlapām, kas vajadzīgas, lai piemērotu Padomes Regulu (EEK) Nr. 1408/71 un Regulu (EEK) Nr. 574/72 (E 001, E 101, E 102, E 103, E 104, E 106, E 107, E 108, E 109, E 112, E 115, E 116, E 117, E 118, E 120, E 121, E 123, E 124, E 125, E 126 un E 127) (2006/203/EK) (OV 2006, L 77, 1. lpp.). No 2010. gada 1. maija, piemērojot jauno Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regulu (EK) Nr. 883/2004 **par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu (OV 2004, L 166, 1. lpp**.) un jauno Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 16. septembra Regulu (EK) Nr. 987/2009, **ar ko nosaka īstenošanas kārtību Regulai [..] Nr. 883/2004 (OV 2009, L 284, 1. lpp**.), apliecība E 101 ir kļuvusi par portatīvu dokumentu A1.

3 — Attiecībā uz jēdzienu "kompetentā institūcija" skat. Padomes 1971. gada 14. jūnija Regulas (EEK) Nr. 1408/71 **par sociālā nodrošinājuma sistēmu piemērošanu darbiniekiem, pašnodarbinātām personām un viņu ģimenēm, kas pārvietojas Kopienā, ar grozījumiem, kas izdarīti ar Padomes 1981. gada 12. maija Regulu (EEK) Nr. 1390/81** (OV 1981, L 143, 1. lpp.), Padomes 1998. gada 29. jūnija Regulu (EK) Nr. 1606/98 (OV 1998, L 209, 1. lpp.) un Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 31. marta Regulu (EK) Nr. 631/2004 (OV 2004, L 100, 1. lpp.) (turpmāk tekstā – "Regula Nr. 1408/71"), 1. panta o) punktu.

4 — Skat. it īpaši spriedumus, 2000. gada 10. februāris, *FTS* (C-202/97, EU:C:2000:75), 2000. gada 30. marts, *Banks* u.c. (C-178/97, EU:C:2000:169), kā arī 2006. gada 26. janvāris, *Herbosch Kiere* (C-2/05, EU:C:2006:69).

5 — Šī problemātika ir arī citu lietu, kas vēl arvien tiek izskatītas Tiesā, priekšmets. Skat. it īpaši lietu C-474/16 *Belu Dienstleistung* un *Nikless*. Šajā ziņā skat. arī lietas C-359/16 *Altun* u.c. un C-356/15 Komisija/Beļģija.

3. Pamatlietā tiesvedība notiek starp Vācijas sabiedrību un Francijas sociālā nodrošinājuma iestādēm par uzrēķinu vairāk nekā divu miljonu EUR apmērā, kas balstīts uz Francijas tiesību aktu par sociālo nodrošinājumu piemērošanu, jo šī sabiedrība nav veikusi iemaksas Francijas sociālā nodrošinājuma sistēmā par darba ņēmējiem, kas strādā uz kruīza kuģiem Francijas upēs. Francijas iestādes norādot uz vispārējo normu, saskaņā ar kuru uz personu, kas veic algotu darbību kādas dalībvalsts teritorijā, attiecas šīs dalībvalsts tiesību akti par sociālo nodrošinājumu, uzskata, ka uz attiecīgajiem darba ņēmējiem, kas visā viņu līguma laikā ir tikuši nodarbināti uz kuģiem, kuri kursē vienīgi Francijā, saskaņā ar Regulas Nr. 1408/71 [6] 13. panta 2. punkta a) apakšpunktu attiecas Francijas sociālā nodrošinājuma sistēma.

4. Savukārt sabiedrība atsaucas uz Šveices tiesību aktu par sociālo nodrošinājumu piemērošanu attiecībā uz attiecīgajiem darba ņēmējiem, pamatojoties uz apliecībām E 101, ar ko tiekot apliecināta viņu dalība Šveices sociālā nodrošinājuma sistēmā. Šīs apliecības esot izdevusi Šveices kompetentā iestāde, pamatojoties uz minētās regulas 14. panta 2. punkta a) apakšpunkta i) daļu, kurā ir paredzēts izņēmums, saskaņā ar kuru uz personu, kas ir nodarbināta filiālē [un] kas pieder pie ceļojumu vai lidojumu personāla starptautisku pārvadājumu uzņēmumā, attiecas tās dalībvalsts tiesību akti, kurā atrodas šī filiāle.

5. Iesniedzējtiesa uzskata, ka attiecīgo algoto darba ņēmēju darba nosacījumi acīmredzami neiekļaujas Regulas Nr. 1408/71 14. panta materiāltiesiskajā piemērošanas jomā. Tātad rodas jautājums, vai šādos apstākļos uzņemošās dalībvalsts kompetentā iestāde vai tiesas var veikt vērtējumu vai vajadzības gadījumā izņēmuma kārtā apstrīdēt apliecības E 101, ko izdevusi citas dalībvalsts kompetentā iestāde, spēkā esamību.

6. Ar šo lūgumu tiek izvirzīts jutīgs jautājums par to, kā sociālā nodrošinājuma jomā līdzsvarojami tiesiskās noteiktības un darba ņēmēju brīvas pārvietošanās Savienībā principi, no vienas puses, un nepieciešamība nodrošināt Regulai Nr. 1408/71 atbilstīgo tiesību normu pareizu piemērošanu, no otras puses. Šis jautājums ir kļuvis svarīgāks pēdējos gados dalībvalstu darba tirgu integrācijas dēļ [7].

7. Šajos secinājumos es izskaidrošu iemeslus, kuru dēļ es uzskatu, ka šīs lietas apstākļos nav pamatoti veikt izmaiņas Tiesas judikatūrā, atzīstot izņēmumu apliecības E 101 saistošajā iedarbībā.

II – Atbilstošās tiesību normas

A – *Regula Nr. 1408/71*

8. Regulas Nr. 1408/71 13. panta "Vispārīgi noteikumi", kas ir iekļauts II sadaļā "Piemērojamo tiesību aktu noteikšana", 1. punktā un 2. punkta a) apakšpunktā ir noteikts:

"1. [..] uz personām, kam piemēro šo regulu, attiecas tikai vienas dalībvalsts tiesību akti. Minētos tiesību aktus nosaka saskaņā ar šo sadaļu.

2. Ievērojot 14. līdz 17. pantu:

a) persona, kas ir nodarbināta vienā dalībvalstī, ir pakļauta šīs dalībvalsts tiesību aktiem arī tad, ja dzīvo citā dalībvalstī, vai arī, ja uzņēmuma vai indivīda, kas nodarbina šo personu, juridiskā adrese vai uzņēmējdarbības vieta atrodas citā dalībvalstī".

6 — Skat. 3. zemsvītras piezīmi.

7 — 2012. un 2013. gadā kopējais izdoto apliecību A1 (jaunais dokuments, ar ko ir aizstāta apliecība E 101) skaits bija attiecīgi 1,53 miljoni un 1,74 miljoni. It īpaši apliecību A1, kas izdotas personām, kuras īsteno [algotu] darbību divās vai vairāk dalībvalstīs, skaits ir ievērojami audzis, proti, no 168 279 2010. gadā līdz 370 124 2013. gadā, kas šajā periodā veido pieaugumu 120 % apmērā. Skat. Pacolet, J. un De Wispelaere, F., *Posting of workers – Report on A1 portable documents issued in 2012 and 2013*, ko Komisija publicējusi 2014. gada decembrī, 8. lpp.

9. Šīs regulas 14. panta "Īpaši noteikumi, ko piemēro personām, kuras strādā algotu darbu, izņemot jūrniekus", kas ir iekļauts tajā pašā sadaļā, 2. punkta a) apakšpunkta i) daļā ir noteikts:

"13. panta 2. punkta a) apakšpunktu piemēro, ņemot vērā šādus izņēmumus un apstākļus.

[..]

2. Persona, kas parasti ir nodarbināta divās vai vairāk dalībvalstīs, ir pakļauta tiesību aktiem, ko nosaka šādi:

   a) tāda uzņēmuma, kas nodrošina starptautiskus pasažieru vai preču komercpārvadājumus pa dzelzceļu, autoceļiem vai iekšzemes ūdeņiem, darbinieks, kurš pieder pie ceļojumu vai lidojumu personāla, ir pakļauts tās valsts tiesībām, kurā atrodas šī uzņēmuma juridiskā adrese vai uzņēmējdarbības vieta, izņemot:

      i) personas, kas strādā minētā uzņēmuma filiālē vai pastāvīgā pārstāvniecībā, kura atrodas citā dalībvalstī, nevis tajā, kurā atrodas šī uzņēmuma juridiskā adrese vai uzņēmējdarbības vieta, šāda[s] persona[s] ir pakļautas tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā atrodas filiāle vai pastāvīgā pārstāvniecība."

10. Regulas Nr. 1408/71 84.a panta "Attiecības starp iestādēm un personām, uz ko attiecas šī regula" 3. punktā ir paredzēts:

"Ja ir sarežģīti interpretēt vai piemērot šo regulu un tādēļ varētu tikt apdraudētas tās personas tiesības, uz ko tā attiecas, kompetentās valsts vai attiecīgās personas dzīvesvietas valsts iestādes sazinās ar attiecīgās dalībvalsts(-u) iestādi(-ēm). Ja pienācīgā termiņā nav iespējams rast risinājumu, attiecīgās iestādes var lūgt iejaukties administratīvo komisiju."

11. Regula Nr. 1408/71 tika atcelta un aizstāta ar Regulu Nr. 883/2004 [8], kas stājās spēkā 2010. gada 1. maijā [9]. Tātad *ratione temporis* pamatlietas apstākļi tiek reglamentēti ar Regulu Nr. 1408/71 [10].

B – *Regula Nr. 574/72*

12. Regulas (EEK) Nr. 574/72 [11] 12.a panta, kas iekļauts III sadaļā, kuras nosaukums ir "To regulas noteikumu izpilde, kas nosaka piemērojamos tiesību aktus", 1.a punktā ir noteikts:

"Piemērojot regulas 14. panta 2.[..] punktu, [..] piemēro šādus noteikumus:

[..]

8 — Skat. 2. zemsvītras piezīmi. Jānorāda, ka personām, kas strādā starptautisko pārvadājumu nozarē, īpašās piemērojamās tiesību normas šajā regulā nav pārskatītas. Uz šīm personām tagad attiecas minētās regulas 13. pantā paredzētā tiesību norma par personām, kas strādā divās vai vairāk dalībvalstīs. Skat. Komisijas 2013. gada decembra Praktisko informatīvo materiālu: tiesību akti, kas piemērojami Eiropas Savienībā (ES), Eiropas Ekonomikas zonā (EEZ) un Šveicē, 24. un 31. lpp.

9 — Skat. Regulas Nr. 883/2004 91. pantu, kā arī Regulas Nr. 987/2009 97. pantu.

10 — Skat. arī šo secinājumu 13., 17. un 18. punktu.

11 — Padomes 1972. gada 21. marta Regula, ar kuru nosaka īstenošanas kārtību Regulai [..] Nr. 1408/71 (OV 1972, L 74, 1. lpp.), kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2005. gada 13. aprīļa Regulu (EK) Nr. 647/2005 (OV 2005, L 117, 1. lpp.) (turpmāk tekstā – "Regula Nr. 574/72").

Ja saskaņā ar regulas 14. panta 2. punkta a) apakšpunktu uz personu, kura pieder pie ceļojumu vai lidojumu personāla starptautisku pārvadājumu uzņēmumā, attiecas tādas dalībvalsts tiesību akti, kurā atrodas darba devēja uzņēmuma, filiāles vai pastāvīgas struktūras juridiskā adrese vai uzņēmējdarbības vieta vai kurā minētā persona dzīvo un galvenokārt strādā, institūcija, ko izraudzījusies kompetentā iestāde šajā dalībvalstī, izdod attiecīgajai personai apliecību, kas apliecina, ka uz viņu attiecas šīs valsts tiesību akti."

13. Regula Nr. 574/72 tika atcelta un aizstāta ar Regulu Nr. 987/2009 [12], kas stājās spēkā 2010. gada 1. maijā [13]. Tātad *ratione temporis* pamatlietā ir jāturpina piemērot pirmo regulu [14].

C – *Nolīgums starp Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm un Šveices Konfederāciju par personu brīvu pārvietošanos*

14. Nolīguma starp Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Šveices Konfederāciju, no otras puses, par personu brīvu pārvietošanos (turpmāk tekstā – "EK un Šveices nolīgums") [15] 8. panta "Sociālā nodrošinājuma sistēmu saskaņošana" b) punktā ir noteikts:

"Līgumslēdzējas puses saskaņā ar II pielikumu paredz sociālā nodrošinājuma sistēmu saskaņošanu, lai jo īpaši: [..]

b) noteiktu piemērojamos tiesību aktus".

15. EK un Šveices nolīguma II pielikuma, kura nosaukums ir "[Sociālā] nodrošinājuma sistēmu koordinēšana" [neoficiāls tulkojums], 1. pantā ir noteikts:

"1. Līgumslēdzējas valstis savā starpā vienojas sociālā nodrošinājuma sistēmu koordinēšanas jomā piemērot Kopienu tiesību aktus, uz kuriem ir norādīta atsauce, redakcijā, kas ir spēkā līguma parakstīšanas brīdī, ieskaitot šī pielikuma A iedaļā minētos grozījumus vai līdzvērtīgas tiesību normas.

2. Jēdziens "dalībvalsts(-is)", kas lietots šī pielikuma A iedaļā minētajos tiesību aktos, līdztekus valstīm, uz kurām attiecas atbilstošie Kopienu tiesību akti, ir piemērojams arī Šveicei."

16. Minētā pielikuma A iedaļā ir ietverta atsauce uz Regulām Nr. 1408/71 un Nr. 574/72.

17. Saskaņā ar Regulas Nr. 883/2004 90. panta 1. punkta c) apakšpunktu un Regulas Nr. 987/2009 96. panta 1. punkta c) apakšpunktu Regulas Nr. 1408/71 un Nr. 574/72 paliek spēkā un saglabā juridiskās sekas attiecībā uz, tostarp, EK un Šveices nolīgumu tik ilgi, kamēr šis līgums netiek grozīts saskaņā ar Regulām Nr. 883/2004 un Nr. 987/2009.

12 — Skat. 2. zemsvītras piezīmi.

13 — Skat. Regulas Nr. 987/2009 96. panta 1. punktu.

14 — Skat. arī šo secinājumu 11., 17. un 18. punktu.

15 — Līgums, kas parakstīts Luksemburgā 1999. gada 21. jūnijā un Eiropas Kopienas vārdā atzīts ar Padomes un [Komisijas 2002. gada 4. aprīļa Lēmumu 2002/309/EK, Euratom,] attiecībā uz nolīgumu par zinātnisku un tehnoloģisku sadarbību par septiņu nolīgumu noslēgšanu ar Šveices Konfederāciju (OV 2002, L 114, 1. lpp.).

18. EK un Šveices nolīguma II pielikuma A iedaļa tika atjaunināta ar Apvienotās komitejas, kas tika izveidota saskaņā ar šo nolīgumu, Lēmumu Nr. 1/2012 [16], kurš stājās spēkā 2012. gada 1. aprīlī, un tagad tajā ir atsauce uz Regulām Nr. 883/2004 un Nr. 987/2009. Tā kā pamatlietai atbilstīgie apstākļi ir agrāki par šī lēmuma stāšanos spēkā, tiem *ratione temporis* joprojām ir piemērojamas Regulas Nr. 1408/71 un Nr. 574/72 [17].

III – Pamatlieta, prejudiciālais jautājums un tiesvedība Tiesā

19. Sabiedrība *A-Rosa Flussschiff GmbH* (turpmāk tekstā – "*A-Rosa*"), saskaņā ar Vācijas tiesībām dibināta sabiedrība, kuras juridiskā adrese ir Vācijā, organizē upju kruīzus dažādās upēs Eiropā. *A-Rosa* rīcībā ir filiāle Šveicē, kuras uzdevums ir pārvaldīt visus operatīvos, juridiskos un ekspluatācijas aspektus saistībā ar Eiropā kuģojošiem kuģiem, kā arī cilvēkresursus attiecībā uz personālu, kas tiek nodarbināts uz šiem kuģiem. Sabiedrības rīcībā nav nedz meitasuzņēmuma, nedz filiāles Francijā.

20. *A-Rosa* izmanto tostarp divus kruīza kuģus Ronā un Sonā, uz kuriem strādā sezonas darba ņēmēji, kas ir citu dalībvalstu, nevis Francijas pilsoņi un veic ar viesnīcu [pakalpojumiem] saistītus darbus. Abi kuģi kuģo vienīgi Francijas iekšzemes ūdeņos.

21. 2007. gada 7. jūnijā pret *A-Rosa* tika vērsta nepieteikta pārbaude uz abiem šiem kuģiem, pēc kuras Francijas sociālā nodrošinājuma iestādes norādīja uz nelikumībām aptuveni 90 darba ņēmēju, kas iesaistīti viesnīcas [pakalpojumu] darbā uz abiem kuģiem, sociālā nodrošinājuma iemaksās. Attiecīgos darba ņēmējus bija pieņēmusi darbā un nodarbinājusi sabiedrības filiāle Šveicē uz saskaņā ar Šveices tiesībām noslēgtu darba līgumu pamata.

22. Šo pārbaudes darbību laikā *A-Rosa* uzrādīja pirmo apliecību E 101 partiju attiecībā uz 2007. gadu, ko *Sozialversicherungsanstalt des Kantons Graubünden* (Graubindenes kantona sociālās apdrošināšanas iestāde, Šveice; turpmāk tekstā – "Šveices iestāde") ir izdevusi 2007. gada 6. septembrī un ar ko ir apliecināta attiecīgo darba ņēmēju dalība Šveices sociālā nodrošinājuma sistēmā saskaņā ar Regulas Nr. 1408/71 14. panta 2. punkta a) apakšpunkta i) daļu.

23. 2007. gada 22. oktobrī Lejasreinas *Union de recouvrement des cotisations de sécurité sociale et d'allocation familiales* [Apvienība sociālās apdrošināšanas iemaksu un ģimenes pabalstu iekasēšanai] (turpmāk tekstā – "*Urssaf*") paziņoja *A-Rosa* par uzrēķinu EUR 2 024 123 apmērā par sociālo iemaksu par attiecīgajiem darba ņēmējiem Francijas sociālā nodrošinājuma sistēmā parādu, ieskaitot kavējuma procentus, par laika posmu no 2005. gada 1. aprīļa līdz 2007. gada 30. septembrim.

24. 2008. gada 7. jūlijā *A-Rosa* apstrīdēja uzrēķinu *tribunal des affaires de sécurité sociale du Bas-Rhin* [Lejasreinas Sociālā nodrošinājuma lietu tiesa] (Francija), kas ar 2011. gada 9. februāra spriedumu prasību noraidīja. Šī tiesa it īpaši uzskatīja, pirmkārt, ka sabiedrības darbībai Francijā esot piemitis pastāvīgs, stabils un nepārtraukts raksturs un, otrkārt, ka apstāklis, ka darba devējs ir uzrādījis apliecības E 101, nevarot pamatot strīdīgā uzrēķina atcelšanu.

25. 2011. gada 10. martā *A-Rosa* pret šo spriedumu cēla apelācijas sūdzību *cour d'appel de Colmar* [Kolmāras apelācijas tiesa] (Francija). Elzasas *Urssaf*, kas ir Lejasreinas *Urssaf* tiesību pārņēmēja, lūdza šo tiesu it īpaši apstiprināt *tribunal des affaires de sécurité sociale du Bas-Rhin* 2011. gada 9. februāra spriedumu.

16 — 2012. gada 31. marta Lēmums Nr. 1/2012, ar ko aizstāj minētā nolīguma II pielikumu par sociālā nodrošinājuma sistēmu koordināciju (OV 2012, L 103, 51. lpp.).

17 — Skat. arī EK un Šveices nolīguma II pielikuma A iedaļas 3. un 4. punktu to grozītajā redakcijā, kurā vēl arvien ir atsauces uz Regulu Nr. 1408/71 un Regulu Nr. 574/72 "attiecībā uz vēsturiskiem gadījumiem".

26. 2011. gada 27. maija vēstulē, kuras nosaukums ir "Pieteikums par veidlapu E 101, kas izsniegtas sabiedrības [*A-Rosa*] Francijā nodarbinātajām personām, atsaukšanu", Lejasreinas *Urssaf* iesniedza Šveices iestādē pieteikumu par apliecību E 101 atsaukšanu, norādot it īpaši šādus apsvērumus:

"Tā kā kuģu darbība tiek pastāvīgi īstenota vienīgi Francijā, par darba ņēmējiem, kas pieņemti darbā tieši tādēļ, lai tiktu nodarbināti uz kuģa, bija jāsniedz periodiskās deklarācijas Francijas sociālās aizsardzības struktūrās.

[..]

Tā kā kuģošana notika tikai Francijas teritoriālajos ūdeņos, [Regulas Nr. 1408/71 14. panta 2. punkta a) apakšpunkts], kas attiecas uz starptautiskajiem pasažieru pārvadājumiem, nav piemērojams šīs sabiedrības darba ņēmēju situācijai.

Tādējādi šiem darba ņēmējiem izdotās veidlapas E 101 nevarēja tikt pamatotas ar [Regulas Nr. 1408/71 14. panta 2. punkta a) apakšpunktu]".

27. 2011. gada 18. augusta vēstulē, kas adresēta Lejasreinas *Urssaf*, Šveices iestāde it īpaši norādīja, ka [18]:

"Sabiedrība [*A-Rosa*] piedāvā ceļojumus ar kruīza kuģiem pa Donavu, Ronu/Sonu un Reinu. Turklāt sabiedrība īsteno būtiskas komercdarbības Šveicē. Šveices filiāle Kūrā nodarbojas ar visiem darījumiem saistībā ar kruīza kuģu ekspluatāciju. Arī personāls tiek pieņemts darbā ar filiāles Kūrā starpniecību.

It īpaši ceļojumos pa Donavu un Reinu tiek šķērsotas vairākas Eiropas valstis. Turklāt [*A-Rosa*] apgalvo, ka kuģu apkalpes personāls tiekot nodarbināts pēc rotācijas principa arī uz citiem kuģiem un dažādos maršrutos. Principā [*A-Rosa*] algotie darba ņēmēji atbilst [Regulas Nr. 1408/71 14. panta 2. punkta a) apakšpunktā] norādītajiem nosacījumiem.

Mēs vērsām sabiedrības [*A-Rosa*] uzmanību uz to, ka saskaņā ar [Regulas Nr. 1408/71 14. panta 2. punkta a) apakšpunkta] tiesību normām īpašie tiesiskie regulējumi attiecībā uz darba ņēmējiem tiek piemēroti tikai tad, ja pēdējie minētie strādā vienā starptautisko pārvadājumu uzņēmumā *vienas vai vairāku dalībvalstu* teritorijā. Ja personas faktiski īsteno savu darbību uz kuģiem vienīgi Francijas teritorijā, ir jāpiemēro Francijas juridiskās tiesību normas, ņemot vērā darbības vietas principu ([Regulas Nr. 1408/71 13. panta 2. punkta a) apakšpunkts]).

No tā brīža mēs esam uzlikuši pienākumu sabiedrībai [*A-Rosa*] [..] aprēķināt sociālā nodrošinājuma iemaksas par personām, kas faktiski strādā tikai vienā [Eiropas Savienības] valstī, [atbilstoši] attiecīgās valsts tiesībām.

Ņemot vērā visus apstākļus un tā kā visas 2007. gada sociālā nodrošinājuma iemaksas par personām, kuras ir Jūsu sūdzības iemesls, ir tikušas aprēķinātas un samaksātas Šveicē, mēs lūdzam Jūs atteikties no apdrošināšanas aplikšanas ar nodokli labojumiem ar atpakaļejošu spēku atbilstoši Francijas juridiskajām tiesību normām."

28. Tiesvedības *cour d'appel de Colmar* gaitā *A-Rosa* uzrādīja otro apliecību E 101 partiju par 2005. un 2006. gadu, ko 2012. gada 14. maijā izdevusi Šveices kompetentā iestāde atbilstoši Regulas Nr. 1408/71 14. panta 2. punkta a) apakšpunkta i) daļai.

18 — Minētās vēstules vācu valodas oriģinālās redakcijas tulkojumu iesniedza Francijas valdība.

29. Ar 2013. gada 12. septembra spriedumu *cour d'appel* noraidīja pēc būtības *A-Rosa* iesniegto apelāciju. Šī tiesa it īpaši uzskatīja, ka sabiedrība tās uzrādīto apliecību E 101 dēļ netiekot atbrīvota no saviem pienākumiem attiecībā uz Francijas sociālā nodrošinājuma sistēmu, kura ir jāpiemēro attiecīgajiem darba ņēmējiem atbilstoši Regulas Nr. 1408/71 13. panta 2. punkta a) apakšpunktam. Ņemot vērā šīs regulas 14. panta 2. punkta a) apakšpunkta i) daļā paredzēto izņēmumu, minētā tiesa izvirza šādus apsvērumus:

"[..] Pirmkārt, [..] vienīgās uzrādītās apliecības E 101 nav saistītas ar amatiem, kas faktiski tika pildīti uz kuģiem *Luna* un *Stella*, un šo kuģu nosaukums pat nav norādīts.

Otrkārt un turklāt, apelācijas sūdzību iesniegusī sabiedrība nenorāda, ka būtu nodarbinājusi attiecīgos personāla locekļus ārpus darba uz tās kuģiem *Luna* un *Stella* esošajās viesnīcās. Tā precizē, ka tā izmantoja šos divus kruīza kuģus tikai Ronā un Sonā no aprīļa līdz novembrim un ka ziemas periodā tā tos turēja pietauvotus Lionā.

No tā izriet, ka, pat ja klienti tika piesaistīti ārvalstīs un līgums ar apelācijas sūdzību iesniegušo sabiedrību tika noslēgts ārpus Francijas, personu pārvadājumi pa upju ceļiem, kuros attiecīgie personāla locekļi bija nodarbināti, ir tikuši īstenoti tikai valsts robežās un tie nav bijuši starptautiski.

Sabiedrība, kas iesniegusi apelācijas sūdzību, nepārprotami ir saņēmusi apliecības E 101[, pamatojoties uz Regulas Nr. 1408/71 14. panta 2. punkta a) apakšpunkta i) daļu], taču tā ir parūpējusies, lai netiktu precizēta ne darba vieta, ne konkrētie kuģi. Tādējādi tā ir sev nodrošinājusi iespēju nodarbināt nolīgto personālu starptautiskos pārvadājumos, tostarp uz kuģiem, kuri, kā tā paziņoja, tiekot izmantoti Reinā un Donavā, un nav pamata apšaubīt lietas izskatīšanā uzrādīto apliecību E 101 derīgumu.

Tomēr, tā kā attiecīgie personāla locekļi faktiski bija nodarbināti vienīgi kruīzos Francijā, tad sabiedrība, kas iesniegusi apelācijas sūdzību, nevar izmantot atkāpes režīmu, kurš piemērojams starptautiskajiem pasažieru pārvadājumiem."

30. No *cour d'appel de Colmar* 2013. gada 12. septembra sprieduma izriet, ka Elzasas *Urssaf* uzaicināja Šveices iestādi iestāties lietā, bet tā neieradās un nenosūtīja pārstāvjus.

31. 2013. gada 21. oktobrī *A-Rosa* par šo spriedumu cēla apelācijas sūdzību *Cour de cassation* (Francija), kas plēnumā nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

"Vai apliecība E 101, kuru atbilstoši regulas Nr. 574/72 [..] 11. panta 1. punktam un 12.a panta 1.a punktam izdevusi tādas dalībvalsts iestādes iecelta institūcija, kuras sociālā nodrošinājuma tiesību akti tiek piemēroti algotā darba ņēmējam, var radīt saistošas sekas, pirmkārt, uzņemošās dalībvalsts iestādēm un institūcijām un, otrkārt, šīs dalībvalsts tiesām, ja ir konstatēts, ka algotā darba ņēmēja darba nosacījumi acīmredzami neiekļaujas Regulas Nr. 1408/71 14. panta 1. un 2. punkta atkāpes režīma materiāltiesiskajā piemērošanas jomā?"

32. Rakstveida apsvērumus iesniedza *A-Rosa*, Elzasas *Urssaf*, Beļģijas un Čehijas valdības, Īrija, Francijas un Kipras valdības, kā arī Eiropas Komisija. Tiesas sēdē, kas notika 2016. gada 5. oktobrī, *A-Rosa*, Elzasas *Urssaf*, Beļģijas valdība, Īrija un Francijas valdība, kā arī Komisija sniedza savus mutvārdu apsvērumus.

IV – Juridiskā analīze

A – *Ievada apsvērumi*

33. Savā prejudiciālajā jautājumā iesniedzējtiesa būtībā lūdz Tiesu precizēt, vai saistošā iedarbība, kāda Tiesas judikatūrā parasti tiek piešķirta apliecībai E 101 [19], attiecas uz uzņemošās dalībvalsts kompetento iestādi un tiesām, ja tās ir konstatējušas, ka algotā darba ņēmēja darbības nosacījumi acīmredzami neiekļaujas Regulas Nr. 1408/71 14. panta 1. un 2. punkta materiāltiesiskajā piemērošanas jomā.

34. Sava lūguma atbalstam iesniedzējtiesa norāda it īpaši, ka pašlaik, kad uzņēmumu darbība izvēršas starptautiski un tiek pieņemtas nodokļu un sociālās optimizācijas stratēģijas, šī problemātika ir aktuāla daudzos strīdos, kuros tiek apstrīdēti darba ņēmēju brīvas pārvietošanās, pakalpojumu sniegšanas brīvības un efektīvas un neizkropļotas konkurences esamības iekšējā tirgū principi. Turklāt no Tiesai iesniegtajiem apsvērumiem izriet, ka šis lūgums ir kā turpinājums diviem spriedumiem, ko 2014. gada 11. martā pasludinājusi *Cour de cassation* (Francija) krimināllietu palāta, kuros kriminālprocesa ietvaros tika apstrīdēta apliecības E 101, ko izdevusi citas dalībvalsts kompetentā iestāde, saistošā iedarbība [20].

35. Vispirms ir jānorāda, ka no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka attiecīgās apliecības E 101 ir izdevusi Šveices iestāde, pamatojoties uz Regulas Nr. 1408/71 14. panta 2. punkta a) apakšpunkta i) daļu, proti, uz izņēmumu attiecībā uz personām, kas pieder pie ceļojumu vai lidojumu personāla uzņēmumā, kurš veic personu vai preču starptautiskos pārvadājumus [21]. No tā izriet, ka iesniedzējtiesas izvirzītais jautājums par apliecības E 101 saistošo iedarbību šajā gadījumā rodas tikai attiecībā uz šo tiesību normu. Proti, apliecības E 101 saistošā iedarbība nevar pārsniegt pašas šīs apliecības saturu. Tādēļ es uzskatu, ka prejudiciālais jautājums faktiski ir vērsts uz šo tiesību normu, nevis uz citiem minētajā pantā paredzētajiem izņēmumiem [22].

36. Tālāk, ir jānorāda, ka iesniedzējtiesa nav sniegusi nekādu norādi par to, ka šajā lietā runa būtu, kā, šķiet, apgalvo Elzasas *Urssaf* un Francijas valdība [23], par *A-Rosa* vai attiecīgo darba ņēmēju īstenotu krāpšanu vai tiesību ļaunprātīgu izmantošanu. Turpmāk izklāstītajā analīzē es tātad balstīšos uz premisu, saskaņā ar kuru prejudiciālā jautājuma mērķis nav iegūt precizējumus par Tiesas judikatūras piemērojamību attiecībā uz apliecības E 101 saistošo iedarbību tiesību ļaunprātīgas izmantošanas vai krāpšanas gadījumā [24].

19 — Skat. it īpaši spriedumus, 2000. gada 10. februāris, *FTS* (C-202/97, EU:C:2000:75); 2000. gada 30. marts, *Banks* u.c. (C-178/97, EU:C:2000:169), kā arī 2006. gada 26. janvāris, *Herbosch Kiere* (C-2/05, EU:C:2006:69).

20 — 2014. gada 11. marta spriedumi Nr. 1078 (FR:CCASS:2014:CR01078) un Nr. 1079 (FR:CCAS:2014:CR01079). Ar šiem spriedumiem *Cour de cassation* krimināllietu palāta par "slēpto darbu" notiesāja divas – attiecīgi Apvienotās Karalistes un Spānijas – lidsabiedrības, kaut gan šīs sabiedrības bija iesniegušas apliecības E 101, ar kurām tika apliecināta attiecīgo darba ņēmēju dalība citu dalībvalstu sociālā nodrošinājuma sistēmās. Šī tiesa uzskatīja, ka nav vajadzības uzdot prejudiciālu jautājumu Tiesai.

21 — Skat. šo secinājumu 22. un 28. punktu.

22 — Konkrētāk, es uzskatu, ka šī lieta neattiecas uz Regulas Nr. 1408/71 14. panta 1. punktā minētajiem izņēmumiem attiecībā uz personām, kas *nosūtītas* uz citām dalībvalstīm.

23 — Tiesas sēdē Elzasas *Urssaf* apgalvoja, ka šajā lietā krāpšanu ir konstatējušas visas Francijas tiesas. Savukārt Francijas valdība savos rakstveida apsvērumos apliecina, ka ir iespējams, ka sabiedrība *A-Rosa*, pieprasīdama apliecības, ko tā vēlāk iesniedza *Urssaf* pārbaudei, esot slēpusi, ka attiecīgie darba ņēmēji strādā vienā dalībvalstī, lai ļautu Savienības dalībvalstu pilsoņiem izvairīties no Francijas tiesību aktiem. Šīs valdības ieskatā Francijas Valsts kontrole esot novērtējusi, ka krāpšana saistībā ar nosūtītajiem, nedeklarētajiem darba ņēmējiem Francijas sociālā nodrošinājuma sistēmai radot sociālo ieņēmumu zaudējumus EUR 380 miljonu apmērā.

24 — Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru LESD 267. pantā noteiktās prejudiciālās procedūras ietvaros tikai valsts tiesas kompetencē ir konstatēt un novērtēt pamatlietas faktus. Skat. it īpaši spriedumu, 2016. gada 28. jūlijs, *Kratzer* (C-423/15, EU:C:2016:604, 27. punkts).

37. Turpretī es uzskatu, ka savā prejudiciālajā jautājumā iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai uzņemošās dalībvalsts kompetentā iestāde vai tiesas var noraidīt apliecību E 101, lai uz darba ņēmēju attiecinātu šīs dalībvalsts sociālā nodrošinājuma sistēmu, tādā situācijā, kāda ir pamatlietā, kurā šī iestāde vai šīs tiesas konstatē, ka algotā darba ņēmēja darba nosacījumi acīmredzami neiekļaujas tiesību normas, uz kuras pamata apliecība E 101 ir tikusi izdota, – šajā gadījumā Regulas Nr. 1408/71 14. panta 2. punkta a) apakšpunkta i) daļas – materiāltiesiskajā piemērošanas jomā, kaut gan, neraugoties uz šo konstatējumu, iestāde, kas izdevusi apliecību, nav atsaukusi vai atcēlusi minēto apliecību [25].

38. Šajā ziņā no lietas materiāliem izriet, ka šajā lietā starp Francijas iestādēm un Šveices iestādi, kas izdevusi apliecības E 101, ir notikušas sarunas par to atsaukšanu. Šajā kontekstā Šveices iestāde Francijas iestādēm ir atzinusi, ka minētais 14. panta 2. punkta a) apakšpunkts nebūtu piemērojams attiecīgajiem darba ņēmējiem, *ja* šie pēdējie minētie faktiski pilda savu darbību uz kuģiem vienīgi Francijas teritorijā [26].

39. Tomēr Šveices iestāde nav veikusi nekādu konkrētu vērtējumu attiecībā uz jautājumu, vai un kādā mērā uz attiecīgajiem darba ņēmējiem attiecas šis gadījums, lai par katru šo apliecību noteiktu, vai tā ir bijusi jāatsauc vai jāatceļ. Vēl vairāk – šī iestāde ir lūgusi Francijas iestādēm atteikties no apdrošināšanas aplikšanas ar nodokli labojumiem ar atpakaļejošu spēku atbilstoši Francijas tiesību normām, ko Francijas iestādes netieši noraidīja. Proti, uzrēķinā, par ko tika paziņots *A-Rosa*, bija paredzēts tieši šāds labojums ar atpakaļejošu spēku [27]. Rezumējot, sarunas starp Francijas iestādēm un Šveices iestādi neļāva atrisināt šajā lietā radušos problemātiku, it īpaši jautājumu par apliecību E 101 atcelšanu un šajā sakarā veicamajiem labojumiem.

40. Principiālais jautājums, kas ir šīs lietas pamatā, ir galu galā noteikt kompetento valsts iestādi šādā situācijā, lai noteiktu apliecības E 101 derīgumu un tādējādi – tiesību aktus sociālā nodrošinājuma jomā, kas ir piemērojami attiecīgā darba ņēmēja situācijai saskaņā ar Regulas Nr. 1408/71 II sadaļas tiesību normām. Vai iestādei, kas izdevusi apliecību E 101, vienmēr ir gala vārds attiecībā uz šīs apliecības saistošo iedarbību? Vai šādā situācijā ir jāatzīst iespēja uzņemošās dalībvalsts kompetentajai iestādei vai vismaz šīs dalībvalsts tiesām noraidīt apliecību E 101, ja iestāde, kas izdevusi apliecību, pati nav veikusi apliecības atsaukšanu vai atcelšanu?

B – *Ierosinātās atbildes*

41. *A-Rosa*, Čehijas valdība, Īrija un Kipras valdība, kā arī Komisija ierosina atbildēt uz prejudiciālo jautājumu tādējādi, ka apliecības E 101 saistošā iedarbība darbojas arī tādā situācijā, kāda ir pamatlietā, kurā uzņemošās dalībvalsts kompetentā iestāde vai tiesas ir konstatējušas, ka algotā darba ņēmēja darba nosacījumi acīmredzami neiekļaujas Regulas Nr. 1408/71 14. panta 2. punkta a) apakšpunkta i) daļas materiāltiesiskajā piemērošanas jomā. Pēc šo lietas dalībnieču domām, no Tiesas judikatūras, kas aizsākta ar spriedumu *FTS* [28], izriet, ka vienīgi iestādes, kas ir izdevusi apliecību E 101, – šajā lietā Šveices iestāde – kompetencē ir izlemt par apliecības E 101 atcelšanu vai nepiemērošanu, to atsaucot, ja tā konstatē, ka tā ir izdevusi apliecību kļūdas pēc.

25 — Es vēlos norādīt, ka šajā gadījumā pamatlietas dalībnieki, kā arī personas, kas iestājušās lietā, Tiesā ir paudušas dažādus skatpunktus jautājumā, vai uz attiecīgo darba ņēmēju situāciju attiecas vai neattiecas Regulas Nr. 1408/71 14. pants. *A-Rosa* apgalvo, ka uz darba ņēmēju situāciju attiecoties gan šī 14. panta 1. punkts, gan 2. punkts, norādot, ka attiecīgie darba ņēmēji ir tikuši pieņemti darbā, lai strādātu uz visiem sabiedrības kruīza kuģiem, neatkarīgi no to ģeogrāfiskās atrašanās vietas. Turpretī Elzasas *Urssaf* uzskata, ka neviens no šiem abiem punktiem neesot piemērojams šai lietai, un šim viedoklim piekrīt Īrija. Savukārt Komisija piekrīt Francijas tiesu analīzei attiecībā uz acīmredzamu Regulas Nr. 1408/71 14. panta 2. punkta a) apakšpunkta nepiemērojamību. Turpretī tā uzskata, ka iesniedzējtiesa esot kļūdaini balstījusi savu prejudiciālo jautājumu uz premisu, saskaņā ar kuru uz darba ņēmējiem acīmredzami neattiecas šī panta 1. punkta a) apakšpunkta piemērošanas joma. Visbeidzot, Kipras valdība apgalvo, ka, tā kā apliecības E 101 esot izdevusi kompetentā iestāde, esot jāpieņem, ka tās ir tikušas izdotas atbilstoši tiesiskajam regulējumam un atspoguļo faktiskos apstākļus.

26 — Skat. šo secinājumu 27. punktu.

27 — Tādējādi uzrēķins, par ko 2007. gada 22. oktobrī tika paziņots *A-Rosa*, attiecās uz laika posmu no 2005. gada 1. aprīļa līdz 2007. gada 30. septembrim. Skat. šo secinājumu 23. punktu.

28 — Spriedums, 2000. gada 10. februāris, *FTS* (C-202/97, EU:C:2000:75).

42. Turpretī Elzasas *Urssaf* un Francijas valdība būtībā ierosina Tiesai veikt izmaiņas šajā judikatūrā, atzīstot iespēju uzņemošās dalībvalsts kompetentajai iestādei un šīs dalībvalsts tiesām noraidīt apliecību E 101 gadījumā, ja tiesību norma, uz kuras pamata apliecība ir tikusi izdota, acīmredzami nav piemērojama. Šīs lietas dalībnieces norāda, pirmkārt, uz nepilnībām, kas piemīt Regulā Nr. 1408/71 paredzētajām sarunu un saskaņošanas procedūrām, lai nodrošinātu uzņemošajai dalībvalstij efektīvu tiesību aizsardzību, ja valsts, kas izdevusi apliecību E 101, nesadarbojas vai ar to ir radušās domstarpības. Otrkārt, šīs lietas dalībnieces balstās uz Tiesas judikatūrā citos kontekstos atzīto negodīgas konkurences un sociālā dempinga novēršanas nozīmi [29].

43. Savukārt Beļģijas valdība uzskata, ka situācijā, kas ir šī prejudiciālā jautājuma priekšmets, nav jāveic izmaiņas Tiesas judikatūrā, lai uzņemošās dalībvalsts kompetentā iestāde un tiesas varētu noraidīt apliecību E 101, ciktāl runa esot tikai par to, lai vienkārši *prima facie* konstatētu, ka apliecība ir izdota citai darbībai, nevis tai, ko pilda šajā apliecībā norādītais darba ņēmējs.

C – *Par Regulā Nr. 1408/71 un Tiesas judikatūrā attiecībā uz apliecības E 101 saistošo iedarbību paredzētajiem kolīzijas noteikumiem*

44. Pirms pievērsties jautājumam par izmaiņām Tiesas judikatūrā attiecībā uz apliecības E 101 saistošo iedarbību, es uzskatu par lietderīgu atgādināt Regulas Nr. 1408/71 II sadaļā noteiktās kolīziju normu sistēmas galvenās iezīmes, kā arī apsvērumus, kas attiecas uz šo judikatūru.

45. Vispirms ir jānorāda, ka, lai gan Regulas Nr. 1408/71 mērķis ir tikai izstrādāt valstu sociālā nodrošinājuma tiesību aktu koordinēšanas sistēmu, ievērojot tiem raksturīgās iezīmes [30], šajā regulā paredzētie kolīziju noteikumi dalībvalstīm ir uzlikti kā obligāts pienākums [31]. Regulas Nr. 1408/71 II sadaļas noteikumi, starp kuriem ir arī 14. panta 2. punkta a) apakšpunkta i) daļa, saskaņā ar pašas Tiesas formulējumu veido vienotu un pilnīgu kolīziju noteikumu sistēmu, kuru mērķis ir attiecināt uz darba ņēmējiem, kas pārvietojas Savienībā, tikai vienas dalībvalsts sociālā nodrošinājuma sistēmu, lai tādējādi izvairītos no vairāk nekā vienas dalībvalsts tiesību aktu pārklāšanās un no sarežģījumiem, kas rastos šādā situācijā [32].

46. Šis vispārējais princips, saskaņā ar kuru sociālā nodrošinājuma jomā ir piemērojami tikai vienas valsts tiesību akti, ir nostiprināts Regulas Nr. 1408/71 13. panta 1. punktā, kurā ir noteikts, ka personas, uz kurām attiecas šī regula, ir pakļautas tikai vienas dalībvalsts tiesību aktiem [33].

29 — Šīs lietas dalībnieces izvirza arī trešo argumentu attiecībā uz nepieciešamību cīnīties pret tiesību ļaunprātīgu izmantošanu un krāpšanu. Tā kā no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu neizriet, ka šajā lietā būtu izveidojies tiesību ļaunprātīgas izmantošanas un krāpšanas gadījums, es uzskatu, ka šis arguments šajā lietā nav jāizskata. Šajā ziņā skat. šo secinājumu 36. punktu.

30 — Skat. Regulas Nr. 1408/71 preambulas ceturto apsvērumu, kā arī spriedumu, 2008. gada 3. aprīlis, *Derouin* (C-103/06, EU:C:2008:185, 20. punkts).

31 — Skat. spriedumu, 2010. gada 14. oktobris, *van Delft* u.c. (C-345/09, EU:C:2010:610, 52. punkts).

32 — Skat. spriedumu, 2012. gada 4. oktobris, *Format Urządzenia i Montaże Przemysłowe* (C-115/11, EU:C:2012:606, 29. punkts un tajā minētā judikatūra).

33 — Skat. šo secinājumu 8. punktu. Par principu, saskaņā ar kuru sociālā nodrošinājuma jomā ir piemērojami tikai vienas valsts tiesību akti, skat. spriedumu, 2016. gada 26. oktobris, *Hoogstad* (C-269/15, EU:C:2016:802, 35. un 36. punkts), kā arī minētās regulas preambulas astoto apsvērumu.

47. Apliecības E 101 mērķis ir nodrošināt minētā principa ievērošanu, lai konkrētos gadījumos novērstu kompetenču kolīzijas, kas rodas no sociālā nodrošinājuma jomā piemērojamo tiesību aktu atšķirīga vērtējuma [34]. Šajā ziņā ar apliecību E 101 tiek stimulēta tiesiskās noteiktības nodrošināšana darba ņēmējiem, kas pārvietojas Savienībā [35], un tādējādi tiek vienkāršota darba ņēmēju brīva pārvietošanās un pakalpojumu sniegšanas brīvība Savienībā, kas ir Regulā Nr. 1408/71 izvirzītais mērķis [36].

48. Attiecībā uz apliecības E 101 tiesiskajām sekām no pastāvīgās judikatūras izriet, ka tikmēr, kamēr šī apliecība nav atsaukta vai pasludināta par spēkā neesošu, tā ir saistoša uzņemošās dalībvalsts kompetentajai iestādei tādējādi, ka šai iestādei ir jāņem vērā, ka uz šo darba ņēmēju jau attiecas valsts, kurā ir dibināts uzņēmums, kas to nodarbina, tiesību akti sociālā nodrošinājuma jomā. Tādējādi šī iestāde nevar attiecināt uz darba ņēmēju savu sociālā nodrošinājuma sistēmu [37]. Tiesa vēl ir precizējusi, ka apliecība E 101 ir saistoša arī uzņemošās dalībvalsts tiesām, kuras tātad nav tiesīgas pārbaudīt apliecības E 101 spēkā esamību attiecībā uz elementu, uz kuru pamata šāda apliecība ir tikusi izdota, izvērtējumu [38].

49. Tādējādi ar Regulas Nr. 1408/71 tiesību normām, kā tās interpretē Tiesa, būtu iedibināta ne tikai tiesību kolīzijas sistēma, bet paralēli būtu noteikts arī kompetences sadalījums starp dalībvalstīm [39] tādējādi, ka iestāde, kas izdevusi apliecību E 101, ir vienīgā, kuras kompetencē ir novērtēt tās spēkā esamību un vai nu pēc savas ierosmes, vai, atbildot uz citas dalībvalsts kompetentās iestādes iesniegtu pieprasījumu, noteikt, vai, ņemot vērā ievākto informāciju par darba ņēmēja faktisko situāciju, minētā apliecība ir jāatsauc vai jāatceļ, kas nozīmētu, ka šī apliecība vairs nebūtu saistoša citu dalībvalstu kompetentajām iestādēm un tiesām [40].

50. Tas, ka Tiesa uzsver iestādes, kas izdevusi apliecību, kompetences ekskluzīvo raksturu attiecībā uz apliecības E 101 derīguma vērtējumu [41], tā nav formālas pieejas dēļ, bet gan, manuprāt, ir balstīts uz nepieciešamību nodrošināt, lai tiktu ievērots princips, kas noteikts Regulas Nr. 1408/71 13. panta 1. punktā, saskaņā ar kuru sociālā nodrošinājuma jomā ir piemērojami tikai vienas valsts tiesību akti. Proti, paralēlas kompetences atzīšana par labu uzņemošajai dalībvalstij neizbēgami nozīmētu risku

34 — Šajā ziņā skat. ģenerāladvokāta K. O. Lenca [*C. O. Lenz*] secinājumus lietā *Calle Grenzshop Andresen* (C-425/93, EU:C:1995:12, 60. punkts).

35 — No Regulas Nr. 574/72 12.a panta 1.a punkta sagatavošanas darbiem izriet, ka šis pants ir ticis iekļauts "rūpēs par tiesisko noteiktību" [neoficiāls tulkojums]. Skat. priekšlikuma, pēc kura tika pieņemta Regula Nr. 647/2005, ar ko groza Regulu Nr. 574/72 paskaidrojuma rakstu (COM(2003) 468, galīgā redakcija, 2. punkts). Skat. arī spriedumu, 2015. gada 12. februāris, *Bouman* (C-114/13, EU:C:2015:81, 27. punkts).

36 — Šajā ziņā skat. spriedumu, 2006. gada 26. janvāris, *Herbosch Kiere* (C-2/05, EU:C:2006:69, 20. punkts). Skat. arī minētās regulas preambulas otro apsvērumu, kā arī spriedumu, 2005. gada 26. maijs, *Allard* (C-249/04, EU:C:2005:329, 31. punkts).

37 — Šajā ziņā skat. it īpaši spriedumus, 2000. gada 10. februāris, *FTS* (C-202/97, EU:C:2000:75, 55. punkts); 2000. gada 30. marts, *Banks* u.c. (C-178/97, EU:C:2000:169, 42. punkts), kā arī 2006. gada 26. janvāris, *Herbosch Kiere* (C-2/05, EU:C:2006:69, 26. punkts). Skat. arī EBTA Tiesas 2004. gada 14. decembra spriedumu *Tsomakas Athanasios m.fl. v Staten v* pret *Rikstrygdeverket* (E-3/04, *EFTA Court Report 2004*, 95. lpp., 31. punkts), kurā apliecības E 101 ir pielīdzinātas līdzvērtīgiem oficiāliem paziņojumiem ("equivalent official statements"). Kaut gan Tiesa vēl nav skaidri paudusi nostāju par apliecības E 101, kas izdota, pamatojoties uz Regulas Nr. 1408/71 14. panta 2. punkta a) apakšpunktā paredzēto izņēmumu, saistošo raksturu, Tiesa tomēr ir precizējusi, ka judikatūra šajā jomā ir vērsta uz situācijām, kurās apliecības E 101 ir tikušas izdotas saskaņā ar Regulas Nr. 574/72 III sadaļu attiecībā uz darba ņēmējiem, uz kuriem attiecas Regulas Nr. 1408/71 II sadaļa, neizstrādājot nekādu nošķirumu starp tiesību normām, kas tajās ir paredzētas. Skat. spriedumus, 2015. gada 12. februāris, *Bouman* (C-114/13, EU:C:2015:81, 26. punkts), kā arī 2015. gada 9. septembris, *X* un *van Dijk* (C-72/14 un C-197/14, EU:C:2015:564, 43. punkts).

38 — Skat. spriedumu, 2006. gada 26. janvāris, *Herbosch Kiere* (C-2/05, EU:C:2006:69, 30.–32. punkts).

39 — Šajā ziņā skat. ģenerāladvokāta F. Dž. Džeikobsa [*F. G. Jacobs*] secinājumus lietā *FTS* (C-202/97, EU:C:1999:33, 60. punkts).

40 — Valstu augstākās tiesas ir ņēmušas vērā Tiesas judikatūru. Skat. it īpaši *Cour de cassation* [Kasācijas tiesas] (Beļģija) 2003. gada 2. jūnija spriedumu lietā S.02.0039.N un *Bundesgerichtshof* (Federālā Augstākā tiesa, Vācija) 2006. gada 24. oktobra spriedumu lietā 1 *StR* 44/06.

41 — Šajā ziņā skat. spriedumus, 2000. gada 10. februāris, *FTS* (C-202/97, EU:C:2000:75, 53.–55. punkts); 2000. gada 30. marts, *Banks* u.c. (C-178/97, EU:C:2000:169, 40.–42. punkts), un 2006. gada 26. janvāris, *Herbosch Kiere* (C-2/05, EU:C:2006:69, 24.–26. un 30.–32. punkts). Skat. arī spriedumus, 2015. gada 12. februāris, *Bouman* (C-114/13, EU:C:2015:81, 26. un 27. punkts), kā arī 2015. gada 9. septembris, *X* un *van Dijk* (C-72/14 un C-197/14, EU:C:2015:564, 40. un 41. punkts).

saskarties ar pretējiem lēmumiem attiecībā uz konkrētajā gadījumā piemērojamiem tiesību aktiem un tādējādi – divkāršas sociālā nodrošinājuma segšanas risku ar visām no tā izrietošajām sekām, tostarp dubultas iemaksas uzlikšanu darba ņēmējam [42]. Turklāt darba ņēmēja rīcībā nebūtu neviena tiesību aizsardzības līdzekļa, lai novērstu šādu iznākumu [43].

51. Pretēju lēmumu risku, manuprāt, nekādā ziņā nedrīkst atstāt bez ievērības, ņemot vērā attiecīgā tiesiskā regulējuma sarežģītību un pretējās valstu intereses, kādas prevalē sociālā nodrošinājuma jomā. Kā tas ir skaidri atspoguļots šajā lietā, jautājums par sociālā nodrošinājuma jomā piemērojamiem tiesību aktiem var būt dažādu viedokļu priekšmets, pat tādā gadījumā, ja uzņemošās dalībvalsts kompetentā iestāde vai tiesas uzskata, ka uz darba ņēmēja situāciju acīmredzami neattiecas tiesību norma, uz kuras pamata ir tikusi izdota apliecība E 101 [44].

52. Pat pieņemot, ka varētu tikt pieprasītas jau samaksātās iemaksas, uzņemošās dalībvalsts sociālā nodrošinājuma sistēmas attiecināšana uz darba ņēmēju varētu tam radīt tiesisko nenoteiktību. Taču, kā Tiesa ir norādījusi, tiesiskās noteiktības principa obligātais raksturs ir uzlikts kā pienākums ar īpašu stingrību tāda tiesiskā regulējuma gadījumā, kas var ietvert finansiālas sekas, lai ļautu ieinteresētajām personām precīzi zināt tām uzlikto pienākumu apmēru [45]. Turklāt šāds pieprasījums obligāti nozīmētu administratīvus vai juridiskus sarežģījumus, un tas būtu pretrunā Regulas Nr. 1408/71 vispārējam mērķim vienkāršot darba ņēmēju brīvu pārvietošanos Savienībā [46].

53. Iepriekš izklāstītie apsvērumi, manuprāt, vienādi attiecas gan uz uzņemošās dalībvalsts kompetento iestādi, gan uz šīs dalībvalsts tiesām. Proti, sekas attiecīgajam darba ņēmējam nebūtu vieglākas gadījumā, ja apliecība E 101 tiktu atsaukta tiesvedības tiesā rezultātā [47].

54. Turklāt iespējamība, ka uzņemošās valsts tiesas varētu atsaukt apliecību E 101, kas izdota citā dalībvalstī, man šķiet grūti saskaņojama ar vispārējo principu, saskaņā ar kuru vienas dalībvalsts iestāžu lēmumi tiek pārbaudīti šīs valsts tiesā [48]. Proti, ciktāl ar apliecību E 101 tiek pierādīta darba ņēmēja dalība dalībvalsts, kurai ir pakļauta apliecību izdevusī iestāde, sociālā nodrošinājuma sistēmā, šī apliecība ir jāuzskata par šīs dalībvalsts aktu [49].

55. No iepriekš izklāstītā izriet, ka Tiesas esošā judikatūra par apliecības E 101 saistošo iedarbību ir balstīta uz vispārējiem apsvērumiem saistībā ar Regulas Nr. 1408/71 kolīziju normu principiem un to mērķiem. Tātad nebūtu plānojams veikt šīs judikatūras izmaiņas, ja vien netiek pierādīts, ka šādas izmaiņas ir patiesi nepieciešamas, lai nodrošinātu šo normu pareizu piemērošanu.

42 — Šis risks faktiski ir īstenojies šajā lietā, ciktāl Francijas iestādes ir attiecinājušas uz attiecīgajiem darba ņēmējiem Francijas sociālā nodrošinājuma sistēmu, neraugoties uz to, ka uz viņiem jau attiecās Šveices sociālā nodrošinājuma sistēma. Šajā ziņā skat. šo secinājumu 73. punktu.

43 — Kaut gan darba ņēmējs var izmantot attiecīgajās dalībvalstīs esošos tiesību aizsardzības līdzekļus administratīvas prasības vai prasības tiesā veidā, nevar tikt novērsts, ka viņš galu galā būs spiests saskarties ar diviem savstarpēji pretējiem galīgajiem lēmumiem.

44 — Skat. šo secinājumu 25. zemsvītras piezīmi.

45 — Skat. spriedumu, 1987. gada 15. decembris, Dānija/Komisija (348/85, EU:C:1987:552, 19. punkts).

46 — Šajā ziņā skat. ģenerāladvokāta K. O. Lenca secinājumus lietā *Calle Grenzshop Andresen* (C-425/93, EU:C:1995:12, 61. punkts), kā arī ģenerāladvokāta F. Dž. Džeikobsa secinājumus lietā *FTS* (C-202/97, EU:C:1999:33, 53. punkts).

47 — Kā savos secinājumos lietā *Bouman* (C-114/13, EU:C:2014:123, 30. punkts) norāda ģenerāladvokāts M. Špunars [*M. Szpunar*], uzņemošās dalībvalsts veikta tiesas kontroles ierobežošana ir attaisnojama ar juridisko noteiktību.

48 — Šajā ziņā skat. ģenerāladvokāta F. Dž. Džeikobsa secinājumus lietā *FTS* (C-202/97, EU:C:1999:33, 60. punkts). Ar šo pašu apsvērumu varētu izskaidrot it īpaši nodokļu vai administratīvo lietu, kā arī lietu par valsts atbildību par darbību un bezdarbību, īstenojot valsts varu (*acta jure imperii*), izslēgšanu no Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 12. decembra Regulas (ES) Nr. 1215/2012 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komerclietās (OV 2012, L 351, 1. lpp.) piemērošanas jomas. Skat. šīs regulas 1. panta 1. punktu.

49 — Šajā kontekstā apliecībā E 101 izpaužas kompetentās iestādes, kas to izdevusi, juridisks faktiskās situācijas vērtējums, proti, vērtējums, saskaņā ar kuru apliecībā norādītā darba ņēmēja situācija iekļaujas kāda no Regulas Nr. 1408/71 II sadaļā paredzētajiem atkāpes noteikumiem piemērošanas jomā. Šajā ziņā skat. ģenerāladvokāta K. O. Lenca secinājumus lietā *Calle Grenzshop Andresen* (C-425/93, EU:C:1995:12, 59. punkts).

56. Tā tas ir vēl jo vairāk tāpēc, ka, pārskatot sociālā nodrošinājuma sistēmu saskaņošanu reglamentējošos noteikumus, kas stājušies spēkā 2010. gada 1. maijā, Eiropas [Savienības] likumdevējs izvēlējās kodificēt Tiesas pastāvīgās judikatūras par apliecības E 101 saistošo iedarbību interpretāciju, saglabājot iestādes, kas to izdevusi, ekskluzīvo kompetenci izvērtēt apliecības E 101 derīgumu [50].

57. Tālāk ir jākonstatē, ka – pretēji tam, ko apgalvo Beļģijas valdība [51], – tas, ka Tiesa atzītu iespējamību uzņemošās dalībvalsts kompetentajai iestādei vai tiesām atsaukt apliecību E 101, ko izdevusi citas dalībvalsts kompetentā iestāde, tādā situācijā, kāda ir pamatlietā, neizbēgami nozīmētu mainīt Tiesas judikatūru. Patiesībā šāds izņēmums apliecības E 101 saistošajā iedarbībā nozīmētu atkāpi no kompetenču sadalījuma dalībvalstu starpā, kas ir iedibināta ar šo judikatūru.

58. Analīzē, kas izklāstīta turpinājumā, es izvērtēšu divus galvenos argumentus, ko izvirzījušas Elzasas *Urssaf* un Francijas valdība savu priekšlikumu atbalstam, kuru mērķis ir iedibināt izņēmumu apliecības E 101 saistošajā iedarbībā, proti, pirmkārt, apgalvotos trūkumus Regulā Nr. 1408/71 paredzētajās sarunu un saskaņošanas procedūrās, kuru mērķis ir nodrošināt uzņemošajai dalībvalstij efektīvu tiesību aizsardzību, lai panāktu apliecības E 101 atsaukšanu (D iedaļa), un, otrkārt, Tiesas judikatūrā citos kontekstos atzīto negodīgas konkurences un sociālā dempinga novēršanas nozīmi (E iedaļa) [52].

D – *Par Regulā Nr. 1408/71 iedibinātajām sarunu un saskaņošanas procedūrām*

59. Kaut gan uzņemošās dalībvalsts kompetentajai iestādei vai tiesām nav atļauts noraidīt apliecību E 101, Regulā Nr. 1408/71 savukārt ir paredzēta procedūra, kas veicama, lai panāktu, ka apliecību atsauc vai atceļ iestāde, kas to izdevusi, situācijā, kāda ir pamatlietā, kad ir konstatēts, ka apliecības izdošanas nosacījumi acīmredzami nav izpildīti.

60. Šī procedūra ir balstīta uz lojālas sadarbības starp dalībvalstīm principu, kas ir nostiprināts LES 4. panta 3. punktā [un] kas ir saistošs gan uzņemošajai dalībvalstij, gan valstij, kas izdevusi apliecību E 101.

61. No vienas puses, lojālas sadarbības princips, kā tas izriet no Regulas Nr. 1408/71 84.a panta 3. punkta, uzņemošās dalībvalsts kompetentajai iestādei uzliek pienākumu sazināties ar iestādi, kas izdevusi apliecību E 101, ja tā uzskata, ka apliecības izdošanas nosacījumi nav izpildīti [53]. Manuprāt, tā ir it īpaši tad, ja, kā šajā lietā, uzņemošās dalībvalsts kompetentā iestāde uzskata, ka apliecība nav pilnīga [54]. Tādā gadījumā sadarbības princips nozīmē, ka iestādes, kas izdevusi apliecību E 101, rīcībā ir jābūt iespējai veikt apliecībā labojumus vai vajadzības gadījumā to atsaukt.

50 — Skat. Regulas Nr. 987/2009 5. pantu "Citas dalībvalsts izsniegtu dokumentu un apstiprinošu pierādījumu juridiskais spēks", kura 1. punktā ir paredzēts, ka dalībvalsts iestādes izsniegtus dokumentus, kas norāda personas stāvokli Regulu Nr. 883/2004 un Nr. 987/2009 piemērošanas vajadzībām, kā arī apstiprinošos pierādījumus, uz kuru pamata dokuments ir izsniegts, citas dalībvalsts iestādes atzīst, kamēr vien dalībvalsts, kas tos izdevusi, nav tos atsaukusi vai pasludinājusi par spēkā neesošiem. Skat. arī Regulas Nr. 987/2009 preambulas 12. apsvērumu, kurā ir atsauce it īpaši uz Tiesas judikatūru, kā arī uz administratīvās komisijas lēmumiem. Atgādinājumam – jaunais tiesiskais regulējums *ratione temporis* nav piemērojams šajā lietā. Skat. šo secinājumu 11., 13., 17. un 18. punktu.

51 — Skat. šo secinājumu 43. punktu.

52 — Skat. šo secinājumu 42. punktu.

53 — Skat. arī Regulas Nr. 987/2009 5. panta 2. punktu, kurā ir paredzēts, ka, ja ir šaubas par dokumenta derīgumu vai to faktu pareizību, uz kuriem balstās dokumentā norādītā informācija, tās dalībvalsts iestāde, kas saņem dokumentu, lūdz izdevējiestādei nepieciešamo skaidrojumu un vajadzības gadījumā šā dokumenta atsaukumu. Izdevējiestāde pārskata dokumenta izsniegšanas pamatojumu un vajadzības gadījumā to atsauc. Atgādinājumam – Regula Nr. 987/2009 *rationae temporis* nav piemērojama šajā lietā. Skat. šo secinājumu 13. punktu.

54 — Gan Elzasas *Urssaf*, gan Francijas valdība uzsvēra apstākli, ka attiecīgajās apliecībās E 101 nebija norādīts nedz kuģu, uz kuriem bija nodarbināti attiecīgie darba ņēmēji, nosaukums, nedz vieta, kur viņi sniedza savus pakalpojumus.

62. Apliecības izdošanas brīdim arī nav ietekmes uz uzņemošās dalībvalsts kompetentās iestādes pienākumu sazināties ar iestādi, kas izdevusi apliecību, ja tā uzskata, ka apliecība E 101 ir jāatsauc [55]. Atgādinājumam – kaut gan ir ieteicams, lai apliecība E 101 tiktu izdota pirms tajā norādītā laika posma, tā var tikt izdota arī šajā laika posmā un pat pēc tā beigām [56]. Šis secinājums izriet no tā, ka ar pašu apliecību netiek radītas nedz tiesības, nedz tiesiskas attiecības, bet tās mērķis ir vienkārši pierādīt darba ņēmēja dalību norādītajā laika posmā sociālā nodrošinājuma sistēmā, pie kuras pieder apliecību izdevusī iestāde.

63. No otras puses, lojālas sadarbības princips iestādei, kas izdevusi apliecību E 101, uzliek pienākumu precīzi izvērtēt atbilstīgos faktus, lai piemērotu normas attiecībā uz piemērojamo tiesību aktu sociālā nodrošinājuma jomā noteikšanu, un tātad garantēt apliecībā E 101 formulēto norāžu pareizību [57]. Šajā kontekstā šai iestādei ir atkārtoti jāapsver apliecības E 101 izdošanas pamatotība un vajadzības gadījumā tā ir jāatsauc, ja uzņemošās valsts kompetentā iestāde apšauba minētās apliecības pamatā esošo faktu pareizību un tādējādi – tajā formulētās norādes, it īpaši tāpēc, ka tās neatbilst Regulas Nr. 1408/71 14. panta prasībām [58].

64. Ja saprātīgā termiņā netiek rasts risinājums starp attiecīgajām iestādēm, Regulas Nr. 1408/71 84.a panta 3. punktā ir paredzēta iespēja vērsties Migrējošu darba ņēmēju sociālā nodrošinājuma administratīvajā komisijā (turpmāk tekstā – "administratīvā komisija") [59]. Saskaņā ar Regulas Nr. 1408/71 81. panta a) punktu šī komisija ir atbildīga it īpaši par visiem administratīvajiem un interpretācijas jautājumiem, kas izriet no minētās regulas tiesību normām [60].

65. Gadījumā, ja administratīvā komisija nespēj saskaņot attiecīgo iestāžu skatpunktus attiecībā uz konkrētajā gadījumā piemērojamiem tiesību aktiem, uzņemošajai dalībvalstij paliek iespēja, neskarot iespējamus tiesību aizsardzības līdzekļus tiesas ceļā, kādi pastāv dalībvalstī, kuras iestāde ir izdevusi apliecību [61], uzsākt procedūru sakarā ar pienākumu neizpildi pret šo pēdējo minēto dalībvalsti saskaņā ar LESD 259. pantu [62]. Es vēlos piebilst, ka šāda procedūra var tikt uzsākta arī ar Komisijas

55 — Lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu iesniedzējtiesa ir uzsvērusi, ka Šveices iestāde ir izdevusi apliecības E 101 divās partijās un zināmā apjomā ar atpakaļejošu spēku.

56 — Skat. spriedumu, 2000. gada 30. marts, *Banks* u.c. (C-178/97, EU:C:2000:169, 53. punkts). Skat. arī administratīvās komisijas 2000. gada 13. decembra Lēmuma Nr. 181 par Regulas Nr. 1408/71 14. panta 1. punkta, 14.a panta 1. punkta un 14.b panta 1. un 2. punkta interpretāciju (2001/891/EK) (OV 2001, L 329, 73. lpp.) 6. punktu. Skat. arī administratīvās komisijas 1985. gada 17. oktobra Lēmuma Nr. 126 par Regulas Nr. 1408/71 14. panta 1. punkta a) apakšpunkta, 14.a panta 1. punkta a) apakšpunkta un 14.b panta 1. un 2. punkta piemērošanu (OV 1986, C 141, 3. lpp.) 1. punktu, no kura izriet, ka Regulas Nr. 574/72 11. un 11.a pantā norādītās iestādes pienākums ir izsniegt apliecinājumu par piemērojamiem tiesību aktiem (veidlapa E 101) pat tad, ja šī apliecinājuma izsniegšana ir pieprasīta pēc īstenotās darbības sākuma valstī, kas nav kompetentā valsts.

57 — Skat. it īpaši spriedumu, 2000. gada 10. februāris, *FTS* (C-202/97, EU:C:2000:75, 51. punkts). Turklāt Tiesa ir precizējusi, ka ar Regulu Nr. 1408/71 noteiktā tiesību kolīziju sistēma ir atkarīga vienīgi no objektīvās situācijas, kādā ir attiecīgais darba ņēmējs (spriedums, 2010. gada 14. oktobris, *van Delft* u.c., C-345/09, EU:C:2010:610, 52. punkts). Attiecībā uz elementiem, kas ir jāņem vērā, nosakot piemērojamos tiesību aktus, skat. spriedumu, 2012. gada 4. oktobris, *Format Urządzenia i Montaże Przemysłowe* (C-115/11, EU:C:2012:606, 45. un 46. punkts), no kura it īpaši izriet, ka kompetentajai iestādei ir pienākums balstīt savus secinājumus uz darba ņēmēja faktisko situāciju un vajadzības gadījumā atteikt apliecības E 101 izdošanu.

58 — Šajā ziņā skat. spriedumu, 2000. gada 10. februāris, *FTS* (C-202/97, EU:C:2000:75, 56. punkts). Skat. arī administratīvās komisijas 2000. gada 13. decembra Lēmuma Nr. 181, *op. cit.*, 7. punkta a) un c) apakšpunktu. Kaut gan šis lēmums nav tieši piemērojams šajā lietā, jo attiecīgās apliecības E 101 ir tikušas izdotas saskaņā ar Regulas Nr. 1408/71 14. panta 2. punkta a) apakšpunkta i) daļu – tiesību normu, kas nav minēta šajā lēmumā –, minētajā Lēmumā Nr. 181 ir plaši atspoguļota Tiesas judikatūra, kas ir spēkā visās situācijās, kurās apliecība E 101 ir tikusi izdota saskaņā ar Regulas Nr. 574/72 III sadaļas tiesību normām. Šajā ziņā skat. šo secinājumu 37. zemsvītras piezīmi.

59 — Skat. arī administratīvās komisijas Lēmuma Nr. 181, *op. cit.*, 9. punktu un spriedumus, 2000. gada 10. februāris, *FTS* (C-202/97, EU:C:2000:75, 57. punkts); 2000. gada 30. marts, *Banks* u.c. (C-178/97, EU:C:2000:169, 44. punkts), un 2006. gada 26. janvāris, *Herbosch Kiere* (C-2/05, EU:C:2006:69, 28. punkts).

60 — Atbilstoši Regulas Nr. 1408/71 80. panta 3. punktam administratīvās komisijas lēmumi par regulas interpretāciju var tikt pieņemti tikai vienprātīgi.

61 — Skat. arī Regulas Nr. 1408/71 81. panta a) punktu, no kura izriet, ka administratīvās komisijas kompetence neskar attiecīgo iestāžu, institūciju un personu tiesības izmantot procedūras un vērsties tiesās, kas paredzētas dalībvalstu tiesību aktos, šajā regulā vai Līgumā.

62 — Šajā ziņā skat. it īpaši spriedumus, 2000. gada 10. februāris, *FTS* (C-202/97, EU:C:2000:75, 58. punkts); 2000. gada 30. marts, *Banks* u.c. (C-178/97, EU:C:2000:169, 45. punkts), un 2006. gada 26. janvāris, *Herbosch Kiere* (C-2/05, EU:C:2006:69, 29. punkts).

starpniecību [63]. Tomēr šajā gadījumā procedūras sakarā ar pienākumu neizpildi pret dalībvalsti, kurā izdotas apliecības E 101, uzsākšana bija izslēgta, jo Šveices Konfederācija nav Savienības dalībvalsts. Turpretī EK un Šveices nolīgumā ir paredzēta iespēja vērties saskaņā ar šo nolīgumu dibinātajā Apvienotajā komitejā, kuras pienākums tieši ir izlemt, kādi pasākumi ir jāveic, ja rodas nopietnas ekonomiskas vai sociālas grūtības [64].

66. Taču, lai izvairītos no tā, ka dažādu dalībvalstu kompetentās iestādes vai tiesas pieņem pretējus lēmumus attiecībā uz konkrētajā gadījumā piemērojamiem tiesību aktiem, kas apdraudētu attiecīgo darba ņēmēju tiesisko noteiktību un tādējādi radītu aizskārumu to pārvietošanās brīvībai Savienībā, Regulā Nr. 1408/71 paredzētajās sarunu un saskaņošanas procedūrās ir izslēgta jebkāda vienpusīga uzņemošās dalībvalsts kompetentās iestādes vai tiesu rīcība.

67. Tomēr Elzasas *Urssaf* un Francijas valdība apgalvo, ka šādas vienpusējas darbības ir nepieciešamas situācijā, kāda ir pamatlietā, kurā, neraugoties uz konstatējumu, ka apliecības E 101 izdošanas nosacījumi acīmredzami nav izpildīti, apliecību izdevusī iestāde nav atsaukusi apliecību.

68. Šajā lietā uz šo argumentu tomēr nevar lietderīgi atsaukties, lai pamatotu izņēmumu no apliecības E 101 saistošās iedarbības.

69. Proti, es uzskatu, ka nav pierādīts, ka ar Regulu Nr. 1408/71 iedibinātās procedūras nevar nodrošināt pareizu šajā regulā paredzēto kolīziju normu piemērošanu pat tādā situācijā, kāda ir pamatlietā, ja vien attiecīgo dalībvalstu kompetentās iestādes patiešām īsteno šīs procedūras pilnā apmērā. Šajā ziņā ir jākonstatē, ka šajā lietā Francijas iestādes nav izmantojušas visus tiesību aizsardzības līdzekļus, kas bija to rīcībā saskaņā ar Regulu Nr. 1408/71.

70. Pirmkārt, kaut gan Francijas iestādes, protams, uzsāka sarunas ar apliecības izdevušo Šveices iestādi, lūdzot tai atcelt attiecīgās apliecības E 101, tomēr, kā to tiesas sēdē apliecināja Francijas valdība, pēc atbildes saņemšanas no Šveices iestādes 2011. gada 18. augustā Francijas iestādes pārtrauca šīs sarunas.

71. Šajā atbildē Šveices iestāde, manuprāt, no vienas puses, apstiprināja Francijas iestāžu nostāju attiecībā uz Regulas Nr. 1408/71 14. panta 2. punkta a) apakšpunkta i) daļas interpretāciju, atzīstot, ka šī tiesību norma neesot piemērojama attiecīgajiem darba ņēmējiem, ja šie darba ņēmēji faktiski īsteno savu darbību uz kuģiem vienīgi Francijā. No otras puses, šī iestāde tomēr neveica nedz strīdīgo apliecību E 101 atsaukšanu vai atcelšanu, nedz arī veica konkrētu vērtējumu, lai noskaidrotu par katru no šīm apliecībām, vai, ņemot vērā Francijas iestāžu izdarītos konstatējumus, tās ir jāatsauc vai jāatceļ [65]. Turklāt Šveices iestāde lūdza Francijas iestādēm atteikties no labojuma ar atpakaļejošu spēku, pret ko šīs iestādes iebilda [66].

72. No tā izriet, ka pēc uzsāktām sarunām starp Francijas iestādēm un Šveices iestādi noteikts problemātisko jautājumu apjoms palika neatrisināts. Nevar izslēgt, ka starp tām būtu varējusi tikt panākta vienošanās, ja sarunas tiktu turpinātas.

63 — Tiesas sēdē Komisijas pārstāvis norādīja, ka, cik viņam zināms, neviena dalībvalsts nekad nav lūgusi Komisiju uzsākt procedūru sakarā ar pienākumu neizpildi pret citu dalībvalsti, pamatojoties uz to, ka šīs pēdējās minētās dalībvalsts iestādes nav ievērojušas pienākumu garantēt apliecībās E 101 formulēto norāžu pareizību. Šis konstatējums var pārsteigt, ņemot vērā būtiskas valstu intereses, kas šķiet skartas saskaņā ar it īpaši Elzasas *Urssaf* un Francijas valdības sniegtajiem apsvērumiem.

64 — Skat. EK un Šveices nolīguma 14. pantu un it īpaši tā 2. punktu.

65 — Skat. šo secinājumu 27., 38. un 39. punktu. Attiecībā uz Regulas Nr. 1408/71 14. panta 2. punkta a) apakšpunktā paredzētā izņēmuma piemērošanas jomu skat. spriedumu, 2015. gada 19. marts, *Kik* (C-266/13, EU:C:2015:188, 59. punkts), kurā Tiesa precizēja, ka šis izņēmums attiecas uz personām, kuras veic pēc būtības ar pārvietošanos saistītu darbu, kurš norisinās tādos apstākļos, ka tā veikšana nevar tikt piesaistīta konkrētai vietai.

66 — Norādīšu, ka Regulās Nr. 1408/71 un Nr. 574/72 nav sniegta neviena norāde attiecībā uz labojumu veikšanu apliecības E 101 atsaukšanas vai atcelšanas gadījumā. Šajā ziņā skat. Komisijas Praktisko informatīvo materiālu, *op. cit.*, 36. un 37. lpp., no kura izriet, ka, "ja informācija, kas sniegta piemērojamo tiesību aktu noteikšanas sākotnējā procesā, nav bijusi ar nodomu nepareiza, tādā gadījumā visām izmaiņām, ko rada šāda pārskatīšana, būtu jāstājas spēkā tikai no šīs pārskatīšanas datuma".

73. Turklāt es norādīšu, ka Francijas iestādes uzsāka sarunas ar apliecības izdevušo iestādi tikai vairāk nekā trīs ar pusi gadus pēc uzrēķina nosūtīšanas *A-Rosa* par iemaksu Francijas sistēmā nemaksāšanu. Faktiski šīs iestādes Francijas sociālā nodrošinājuma sistēmu uz attiecīgajiem darba ņēmējiem attiecināja vienpusēji, neņemot vērā, ka uz viņiem jau bija attiecināta Šveices sociālā nodrošinājuma sistēma [67].

74. Otrkārt, Regulas Nr. 1408/71 84.a panta 3. punktā paredzētā iespēja vērsties administratīvajā komisijā, lai saskaņotu Francijas iestāžu un Šveices iestādes skatpunktus, šajā lietā netika īstenota. Neraugoties uz to, ka šīs komisijas pieņemtajiem lēmumiem nepiemīt saistošs raksturs [68], nevar izslēgt, ka ar tās palīdzību varētu tikt rasts risinājums.

75. No iepriekš izklāstītā izriet, ka šīs lietas fakti nevar būt pamats apgalvoto trūkumu atklāšanai ar Regulu Nr. 1408/71 iedibinātajās procedūrās, jo šīs procedūras šajā lietā faktiski ir tikušas pārsniegtas. Turklāt es neredzu nekādu pamatojumu, kas ļautu Tiesai vispārīgi uzskatīt, ka šīs procedūras ir pilnīgi nepiemērotas šīs regulas tiesību normu pareizai piemērošanai.

76. Mans mērķis nekādā ziņā nav izslēgt, ka ar Regulas Nr. 1408/71 noteikumiem ieviesto procedūru uzlabojums varētu būt lietderīgs, lai nodrošinātu šīs regulas II sadaļas tiesību normu pareizu piemērošanu [69]. Tomēr šī problemātika pēc būtības iekļaujas Eiropas [Savienības] likumdevēja kompetencē. Šajā ziņā es konstatēju, ka noteiktas izmaiņas jau ir veiktas [70] un ka šis temats ir aktuālo leģislatīvo diskusiju temats Eiropas līmenī [71].

77. Ņemot vērā visus šos elementus, es uzskatu, ka uz argumentiem, ko izvirzījušas Elzasas *Urssaf* un Francijas valdība, attiecībā uz apgalvotajiem trūkumiem Regulā Nr. 1408/71 paredzētajās sarunu un saskaņošanas procedūrās nevar atsaukties, lai pamatotu izņēmumu apliecības E 101 saistošajā iedarbībā.

67 — Skat. šo secinājumu 21.–26. punktu.

68 — Saskaņā ar Tiesas judikatūru administratīvajai komisijai nav tiesību pieņemt aktus ar likuma spēku un šīs komisijas lēmumam nepiemīt tāds raksturs, kas liktu sociālā nodrošinājuma iestādēm ievērot noteiktas metodes vai pieņemt konkrētas interpretācijas, kad tās piemēro Savienības tiesību normas. Šajā ziņā skat. spriedumu, 1981. gads 14. maijs, *Romano* (98/80, EU:C:1981:104, 20. punkts), un 1992. gada 8. jūlijs, *Knoch* (C-102/91, EU:C:1992:303, 52. punkts).

69 — Vispirms man šķiet, ka administratīvās komisijas pieņemto lēmumu saistošā rakstura trūkums atklāj zināmu tagadējās sistēmas nepilnību un šis apstāklis turklāt *a priori* izslēdz, ka šīs komisijas lēmumu pamatotību varētu pārbaudīt Savienības tiesas.

70 — Skat. it īpaši Regulas Nr. 1408/71, kas grozīta ar Regulu Nr. 465/2012, 71. panta 2. punktu, saskaņā ar kuru administratīvā komisija lēmumus pieņem ar kvalificētu balsu vairākumu, kā noteikts Līgumos, izņemot tās statūtu pieņemšanas gadījumā, kā arī administratīvās komisijas 2009. gada 12. jūnija Lēmumu A1 par dialoga un saskaņošanas procedūras izveidošanu jautājumos par dokumentu derīgumu, piemērojamo tiesību aktu noteikšanu un par Regulā Nr. 883/2004 paredzēto pabalstu sniegšanu (OV 2010, C 106, 1. lpp.), kas stājās spēkā 2010. gada 1. maijā. Skat. arī administratīvās komisijas 2010. gada 18. marta Lēmumu H5 par sadarbību krāpšanas un kļūdu apkarošanas jomā saskaņā ar Regulām Nr. 883/2004 un Nr. 987/2009 (OV 2010, C 149, 5. lpp.).

71 — Šajā ziņā skat. Eiropas Parlamenta 2016. gada 14. septembra rezolūcijas par sociālo dempingu Eiropas Savienībā (2015/2255(INI)) (P8_TA-PROV(2016)0346) 9. punktu, kurā it īpaši ir uzsvērts, ka uzņemošās dalībvalsts kompetentajām iestādēm sadarbībā ar nosūtošās dalībvalsts kompetentajām iestādēm būtu jābūt iespējai pārbaudīt A1 veidlapu gadījumā, ja rodas nopietnas šaubas par norīkošanas darbā patiesumu. Skat. arī ar to saistīto Parlamenta Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas 2016. gada 18. augusta ziņojumu (A8-0255/2016).

E – *Judikatūra par negodīgas konkurences un sociālā dempinga novēršanu*

78. Elzasas *Urssaf* un Francijas valdība norāda uz Tiesas judikatūru, saskaņā ar kuru starp primāriem vispārējo interešu apsvērumiem, kas var attaisnot pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojumu, ir formulēta it īpaši tādas negodīgas konkurences novēršana, ko īsteno uzņēmumi, kuri saviem nosūtītajiem darba ņēmējiem maksā par minimālo darba algu zemāku atlīdzību, jo šis mērķis ietver darba ņēmēju aizsardzības, apkarojot sociālo dempingu, mērķi [72].

79. Šīs lietas dalībnieces apgalvo, ka pēc analoģijas negodīgas konkurences un sociālā dempinga novēršanas mērķis pamatojot to, ka izņēmuma kārtā ar apliecību E 101 saistītās sekas neesot saistošas nedz dalībvalsts kompetentajai iestādei, nedz tiesām. Šajā ziņā Elzasas *Urssaf* norāda, ka dažas valsts iestādes sociālā nodrošinājuma jomā "nepiedalās spēlē", neveicot vispār nekādu pārbaudi pirms darba devēja prasīto apliecību E 101 izdošanas. Tāpat arī Francijas valdība uzskata, ka konkrētas institūcijas vai iestādes valstī, kas izdevusi apliecības E 101, var vēlēties izdot apliecības E 101, kurām nebūtu jābūt izdotām, praktizējot negodīgas konkurences veidu attiecībā pret citām dalībvalstīm.

80. Jākonstatē, ka norādītā judikatūra attiecas uz jautājumu, vai saskaņošanas neesamības šajā jomā situācijā [73] tādi mērķi kā negodīgas konkurences un sociālā dempinga novēršana var tikt vērtēti kā primāras vispārējo interešu prasības, ar ko tiek pamatoti darba ņēmēju brīvas pārvietošanās vai pakalpojumu sniegšanas brīvības Savienībā ierobežojumi.

81. Šīs lietas kontekstā brīvas pārvietošanās ierobežojumus pamatotu drīzāk nevis konkrētu ekonomikas dalībnieku rīcība, bet gan pietiekamu pārbaužu neveikšana citās dalībvalstīs, lai nodrošinātu Regulas Nr. 1408/71 II sadaļas tiesību normās paredzēto tiesību normu kolīzijas noteikumu pareizu piemērošanu.

82. No tā izriet, ka Elzasas *Urssaf* un Francijas valdības norādītie problemātiskie jautājumi saistībā ar negodīgu konkurenci un sociālu dempingu faktiski varētu tikt atrisināti, ja dalībvalstis vienkārši ievērotu no Regulas Nr. 1408/71 izrietošos pienākumus. Kā ir izklāstīts iepriekš, šīs regulas noteikumos ieviesto sarunu un saskaņošanas procedūru mērķis tieši ir nodrošināt, lai dalībvalstis tās ievērotu [74].

83. Ņemot vērā šo konstatējumu, es uzskatu, ka šajā lietā uz negodīgas konkurences un sociāla dempinga novēršanas mērķiem nevar lietderīgi atsaukties, lai pamatotu izņēmumu apliecības E 101 saistošajā iedarbībā.

72 — It īpaši ir veikta atsauce uz spriedumiem, 1999. gada 23. novembris, *Arblade* u.c. (C-369/96 un C-376/96, EU:C:1999:575, 38. punkts); 2008. gada 3. aprīlis, *Rüffert* (C-346/06, EU:C:2008:189, 42. punkts un tajā minētā judikatūra); 2010. gada 7. oktobris, *dos Santos Palhota* u.c. (C-515/08, EU:C:2010:589, 47. punkts un 48. punkts un tajos minētā judikatūra); 2012. gada 19. decembris, Komisija/Beļģija (C-577/10, EU:C:2012:814, 45. punkts), un 2014. gada 3. decembris, *De Clercq* u.c. (C-315/13, EU:C:2014:2408, 69. punkts). Turklāt ir veikta atsauce uz spriedumu, 1997. gada 2. decembris, *Dafeki* (C-336/94, EU:C:1997:579), kura 21. punktā Tiesa konstatēja, ka procedūrā, kuras mērķis ir noteikt migrējoša darba ņēmēja tiesības saņemt sociālā nodrošinājuma pabalstus, dalībvalsts kompetentajām iestādēm sociālā nodrošinājuma jomā un valsts tiesām ir pienākums ņemt vērā citu dalībvalstu kompetento iestāžu izsniegtas apliecības un līdzīgus dokumentus par personas stāvokli, ko izdod citu dalībvalstu kompetentās iestādes, ciktāl šo dokumentu pareizība netiek nopietni apšaubīta, balstoties uz konkrētām iezīmēm katrā individuālā gadījumā.

73 — Skat. it īpaši spriedumus, 1997. gada 2. decembris, *Dafeki* (C-336/94, EU:C:1997:579, 16. punkts); 2010. gada 7. oktobris, *dos Santos Palhota* u.c. (C-515/08, EU:C:2010:589, 25. punkts), un 2012. gada 19. decembris, Komisija/Beļģija (C-577/10, EU:C:2012:814, 43. un 44. punkts).

74 — Skat. šo secinājumu 59.–66. punktu.

84. Šajā ziņā ir arī jāatgādina, kā Komisija ir apstiprinājusi, ka no Savienības tiesībām izrietošie pienākumi tiek uzlikti dalībvalstīm neatkarīgi no tā, ka citas dalībvalstis, iespējams, nav izpildījušas tām uzliktos pienākumus [75]. Tādējādi dalībvalstij nav ļauts vienpusēji pieņemt korektīvus pasākumus vai aizsardzības pasākumus, kuru mērķis ir novērst iespējamu citas dalībvalsts Savienības tiesību normu pārkāpumu [76]. Ja būtu citādi, ar Regulu Nr. 1408/71 ieviestā tiesību normu kolīzijas sistēma būtu apdraudēta.

85. Kopsavilkuma vietā ir jāatgādina, ka šajos secinājumos izklāstītā analīze, ņemot vērā pamatlietas datus, neattiecas uz tiesību ļaunprātīgas izmantošanas vai krāpšanas, ko veicis darba ņēmējs vai viņa darba devējs, gadījumiem [77]. Tādējādi nevar tikt izslēgts, ka turpmāk var būt nepieciešams sniegt precizējumus attiecībā uz judikatūras par apliecības E 101 saistošo iedarbību piemērojamību situācijām, kurās šāda tiesību ļaunprātīga izmantošana vai šāda krāpšana ir tikusi konstatēta.

V – Secinājumi

86. Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, es ierosinu Tiesai uz *Cour de cassation* (Francija) uzdotajiem prejudiciālajiem jautājumiem atbildēt šādi:

Tikmēr, kamēr iestāde, kas to ir izdevusi, to nav atsaukusi vai pasludinājusi par spēkā neesošu, apliecība E 101, kas izdota atbilstoši Padomes 1972. gada 21. marta Regulas (EEK) Nr. 574/72, ar kuru nosaka īstenošanas kārtību Regulai (EEK) Nr. 1408/71 par sociālā nodrošinājuma sistēmu piemērošanu darbiniekiem un viņu ģimenēm, kas pārvietojas Kopienā, 12.a panta 1.a punktam, apliecinot algotā darba ņēmēja dalību šīs dalībvalsts sociālā nodrošinājuma sistēmā saskaņā ar Padomes 1971. gada 14. jūnija Regulas (EEK) Nr. 1408/71 par sociālā nodrošinājuma sistēmu piemērošanu darbiniekiem, pašnodarbinātām personām un viņu ģimenes locekļiem, kas pārvietojas Kopienā, 14. panta 2. punkta a) apakšpunkta i) daļu, ir saistoša uzņemošās dalībvalsts kompetentajai iestādei un tiesām, pat ja tās ir konstatējušas, ka algotā darba ņēmēja darbības nosacījumi acīmredzami neiekļaujas šīs pēdējās minētās tiesību normas materiāltiesiskās piemērošanas jomā.

75 — Šajā ziņā skat. spriedumu, 1976. gada 26. februāris, Komisija/Itālija (52/75, EU:C:1976:29, 11. punkts), kurā Tiesa uzsvēra, ka ar Līgumu ir radīti ne tikai savstarpēji pienākumi starp dažādiem subjektiem, kam tas tiek piemērots, bet arī ir iedibināta jauna tiesību sistēma, ar ko tiek regulētas minēto subjektu pilnvaras, tiesības un pienākumi, kā arī nepieciešamās procedūras, lai konstatētu un sodītu jebkuru pārkāpumu.

76 — Skat. spriedumu, 1996. gada 23. maijs, *Hedley Lomas* (C-5/94, EU:C:1996:205, 20. punkts).

77 — Skat. šo secinājumu 36. punktu. No pastāvīgās judikatūras izriet, ka indivīdi nevar krāpšanas nolūkā vai ļaunprātīgi pamatoties uz Eiropas Savienības tiesību normām. Skat. spriedumu, 2016. gada 28. jūlijs, *Kratzer* (C-423/15, EU:C:2016:604, 37. punkts un tajā minētā judikatūra).